

DAT U VOORLEEST JUF!

OVER HET STELLEN VAN LEERDOELEN VANUIT DE GROEP

'Kinderen', zegt juf Annemiek aan het eind van de introductie- en kennismakingsperiode op een maandag in september: 'Jullie zijn nu al goed gewend op school en daarom wil ik vandaag van jullie weten: Wat willen jullie in dit jaar gaan leren op school?' Er valt een stilte, want het is een belangrijke vraag. Dat voelen de kleuters meteen aan. Juf kijkt er ernstig bij. Ze meent het! Maar het is ook een moeilijke vraag.

Dan wordt de stilte verbroken.

'Lezen juf', zegt Jarnie, 'ik wil leren lezen.'

'Ja, ja', klinkt het overal vandaan.

'Lezen?' Juf Annemiek trekt haar wenkbrauwen op, 'menen jullie dat echt?'

De meeste kinderen knikken, maar niet allemaal.

'Wat kun je nog meer kiezen', vraagt juf, 'want lezen is best een beetje moeilijk en misschien wil je wel liever leren knippen, veters strikken, dieren verzorgen op de kinderboerderij of leren spelen op een muziekinstrument. Je mag noemen wat je wilt. Ik teken alles op dit papier hier.'

Annemiek tekent op een groot vel wat de kinderen noemen. De kinderboerderij scoort hoog. 'Goed', zegt Annemiek, 'dan gaan we naar de kinderboerderij om te leren hoe je de geitjes het beste kunt aaien en voeren en het hok kunt schoonmaken en nog veel meer.'

De kinderboerderij zal dit jaar uitgangspunt van een leerproject zijn, dat staat vast.

Maar het leren lezen blijft toch de grootste wens van de groep. Dus vraagt Annemiek:

'Wat hebben jullie nodig om te kunnen leren lezen?' Ze verwacht dat de kinderen nu als eerste zullen zeggen dat ze de letters willen leren. Maar het loopt anders.

Tot haar grote verrassing zeggen ze: 'Dat u voorleest juf.'

Annemiek moet er inwendig even om lachen. Ja, natuurlijk, denkt ze, kinderen leren op deze leeftijd vooral door vóór- en nadoen. Dat is hun basale leerstrategie.

'Goed hoor', zegt ze. 'Ik zal elke dag voorlezen.'

'Mogen wij de woorden dan zien?', vraagt Jarnie.

Oeps, denkt Annemiek, daar heeft hij helemaal gelijk in! Voorlezen is vóórlezen en dat moet je dus zó doen dat de kinderen het proces kunnen volgen om het vervolgens na te kunnen doen. Dáár vragen ze dus om: een andere manier van voorlezen dan voorheen.

‘Maar wij weten nog niet hoe de letters heten’, zegt Marit.

‘Oh ja’, zegt Annemiek, ‘dat is ook zo, dus jullie willen alle letters leren?’

‘Jaaaaa’, roepen ze in koor.

‘Dat is goed, maar dan gaan we de letters wel leren zoals je die nodig hebt voor het leren lezen. Dat is een beetje anders dan de alfabetletters ABC.’

‘Ik ken al letters’, zegt Jasper.

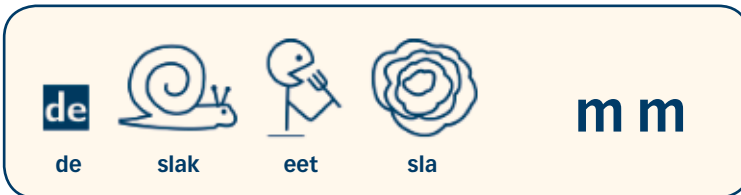
‘Wie nog meer?’

Bijna alle kinderen steken een vinger op, ook de kleuters van groep 1.

‘Vinden jullie het goed dat ik dan eerst ga kijken welke letters jullie al kennen? Dan weten we hoeveel we met elkaar al weten en dat schrijven we dan op. Daarna gaan we nieuwe letters leren en dan tellen we na de herfstvakantie hoeveel letters jullie er hebben bijgeleerd. Oké?’ De deal is gesloten, de klas gemotiveerd.

Na twee dagen hangt de eerste scorelijst letterkennis op het prikbord: de klas kent gemiddeld 7 letters. Dit is het uitgangspunt. Vanaf nu wordt er elke week een nieuwe letter aangeboden. En bijna elke dag leest juf een tekst voor vanaf het digibord. En na afloop ook altijd een zin uit die tekst in pictotaal. En als het kan, vult ze die pictozin aan met een letter die ze al gehad hebben. Zo wordt het echt lezen!

Deze werkwijze van Annemiek is een vorm van resultaatgericht werken in de kleuterbouw. De school is bezig met een continu verbetertraject en zij wilde eens kijken welk effect deze strategie zou hebben op haar kleuters. Ze werd vooral verrast door het effect dat dit had op haarzelf.

REACTIES? MAIL VIA LEES-V-AARDIG@AGIEL-ORTHOPEDAGOGIEK.NL